

T.C İnkılap Tarihi Ve Atatürkçülük 2015-2016

T.C İnkılap Tarihi Ve Atatürkçülük

Arif ÖZBEYLİ

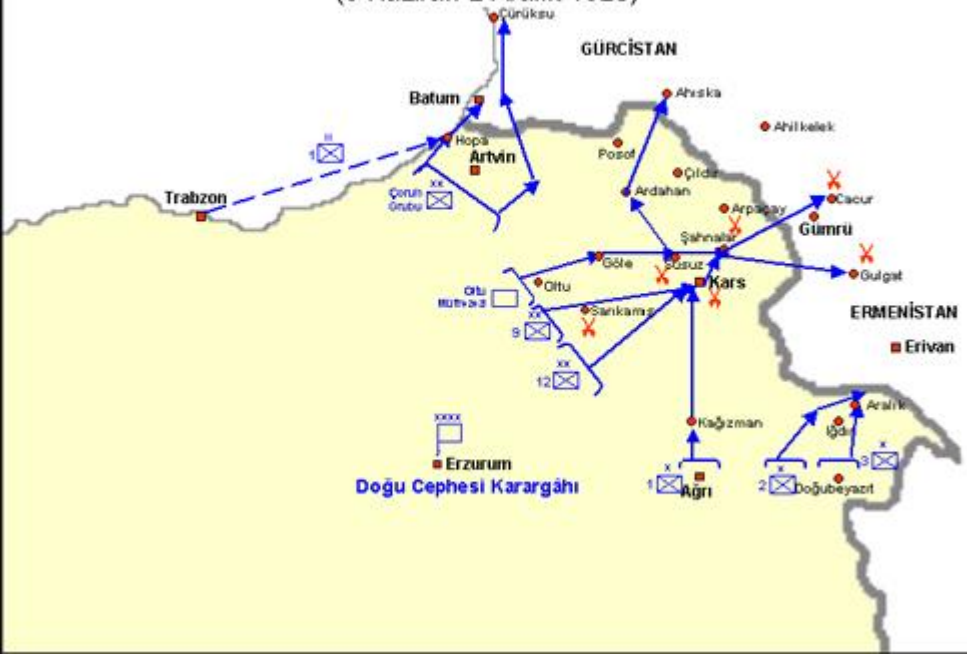

Ermenilerle Savaş ve Gümrü Antlaşması

Wilson ilkelerine göre Doğu Anadolu'da pay almak isteyen **Ermeniler**, derhal işgal hareketine girişerek, **G mr ** , **Açmiyazin**, **Iğdır** bölgelerine ve Arpaçay ile Aras kıyılarına kadar gelerek anlatılması g   zulümlere başladılar. Doğu cephesinin komutanlığını yürüten Kazım Karabekir'in hareketi ile yenilgiye uğrayan **Ermeniler**, barış istediler.

Doğu Cephesi Muharebeleri (9 Haziran-2 Aralık 1920)

ERMENİLERLE SAVAŞ (9 HAZİRAN – 3 ARALIK 1920)

Matürk ve (Sağ Tarafında) Kazım Karabekir - Kars / TÜRKİYE

Tarihiyle, Kültürüyle, Sanatıyla, Elçilikleriyle ve Nice Özellikleriyle "Doğu'nun Uygar Kenti"dir. KAD8

- 3 Aralık 1920’de G mr  Antlaşması imzalandı. Bu antlaşma ile doğu sınırimız genel olarak çizilmiş, ilk uluslar arası başarı sağlanmıştır. TBMM’nin ilk askeri ve siyasi başarısıdır. Bu cephede bulunan birliklerin bir kısmı Batı cephesine kaydırılmıştır.
- Bu arada Gürcülere de bir nota verilerek işgal ettikleri bölgeler istendi. Sonuçta Ardahan’ın kalan kısmı , Batum ve Artvin Türklere bırakılmıştır.

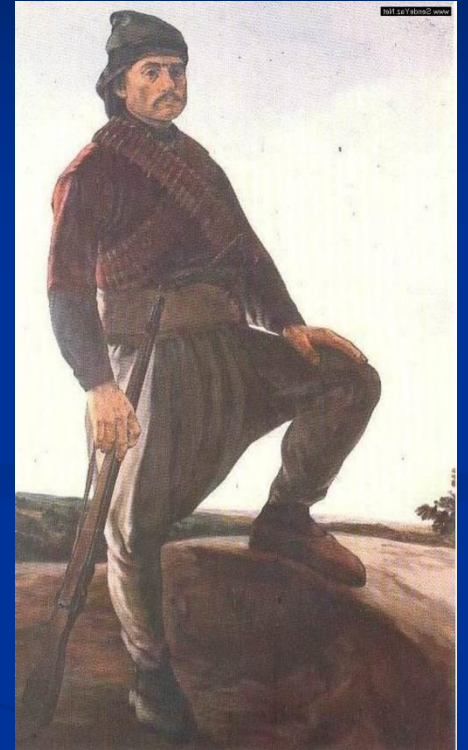
*Ağzını kötü sözlerle alıştırma
,yoksa önüne gelene havlayan
köpeklerle dönersin.*

Hz.Ali

■ B-Güney Cephesi

- Daha önce İngilizler tarafından işgal edilen **Urfa**, **Antep ve Maraş** bölgeleri antlaşmalar gereği Fransızlara bırakılmıştı. Fakat **Fransızlar** yanlarında Ermenilerle gelmişlerdi .Bu durum Türk halkının tepkisine yol açmış Urfa ve Maraş'tan çıkarılmışlar, Antep'e de ancak bir yıl sonra girebilmişlerdir.

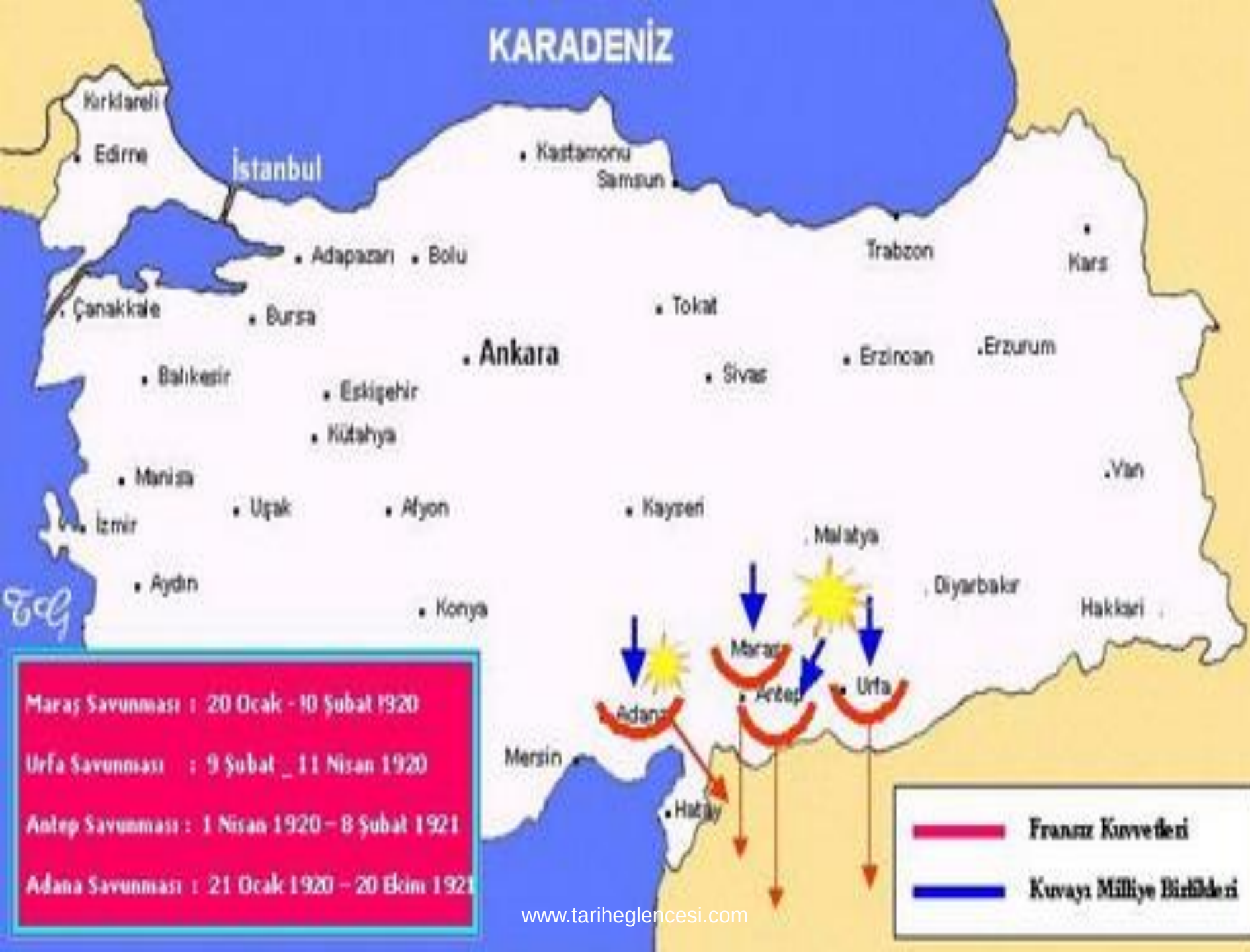
KARAYILAN

GAZİANTEP KUVA'İ MİLLİYE KOMTANI

Sütçü İmam

■ Ayrıca **Adana**'da büyük kayıplar verdiler.

Güneyde başarılı olamayan **Fransızlar Sakarya Savaşı**'ndan sonra yapılan **Ankara Antlaşması** ile Anadolu'yu boşaltmışlardır.

C-Batı Cephesi

■ I.İnönü Muharebesi (6-10 Ocak)

6 Ocakta kuzeyden ilerlemeye başlayan ve güneyde Kütahya taraflarında **Çerkes Ethem'in** isyanından da yararlanan Yunan Ordusu ,9 O-cakta **İnönü'de** Türk kuvvetleriyle çatıştı. Başarılı olamayan Yunan kuvvetleri geri çekilmek zorunda kaldılar.

Birinci İnönü Muharebesi

Kurtuluş Savaşı Batı Cephesi

Tarih	6-11 Ocak 1921
Bölge	İnönü, Eskişehir
Sonuç	Yunan kuvvetlerinin geri çekilmesi

Taraflar

 Yunan Krallığı	 Ankara Hükümeti
--	---

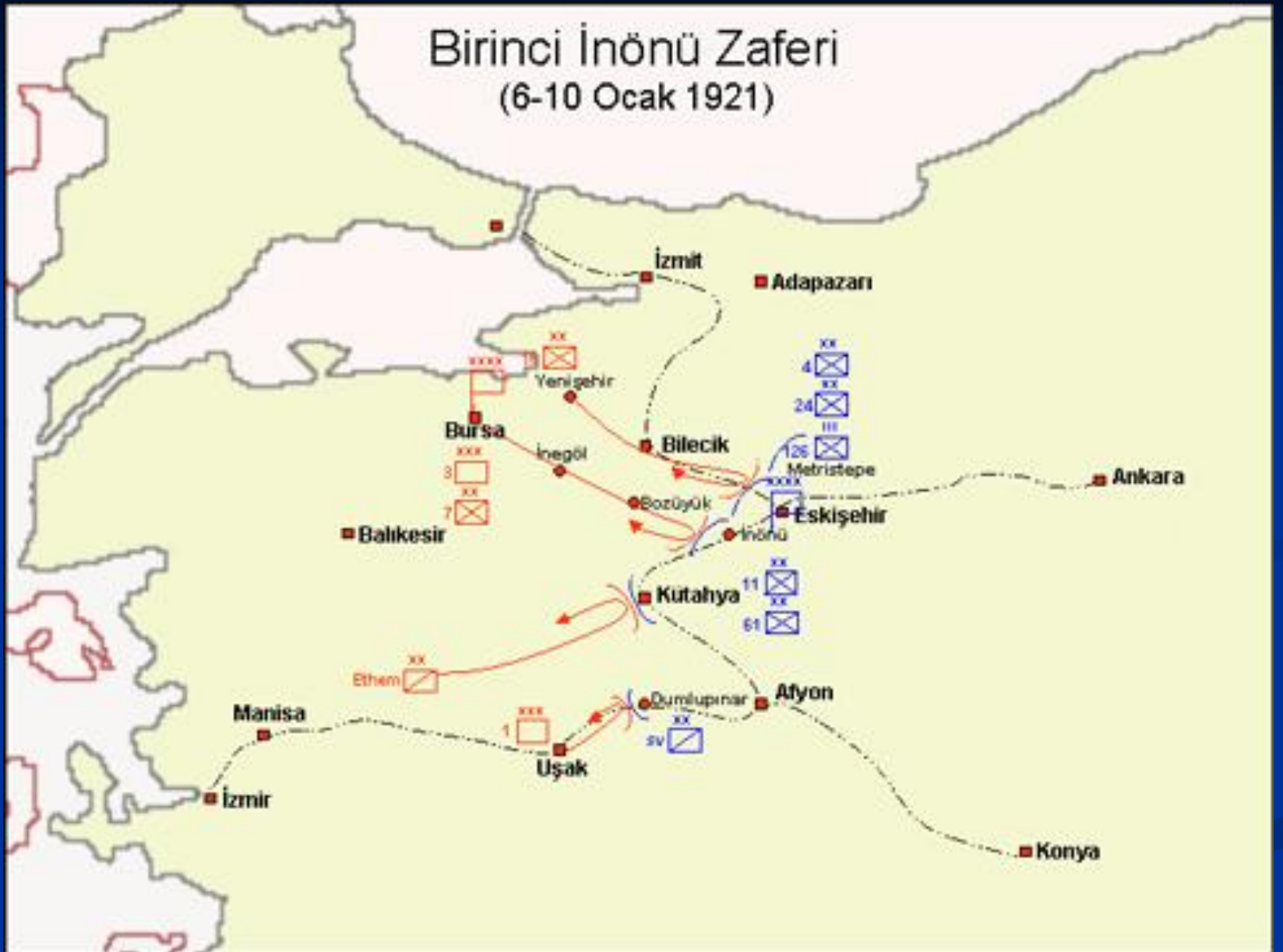
Kumandanlar

 General Papulas	 Albay İsmet Bey
---	---

Güçler

30.000	15.000
--------	--------

Birinci İnönü Zaferi (6-10 Ocak 1921)

- I.İnönü Muharebesi'nin kazanılması ile TBMM'ne halkın güveni artmıştır. Rusya'nın tereddütleri ortadan kalkarak Moskova Antlaşması'nın imzalanmasına yol açmıştır. Batılılar bu başarıdan sonra TBMM'ni Londra Konferansı'na davet ettiler. Fransa ve İtalya TBMM'ne yanaştılar. Mustafa Kemal bu başarıdan yararlanarak 20 Ocak 1921 Anayasasını kabul ettirdi. İstiklal Marşı kabul edildi.

2012-YGS

10. Kurtuluş Savaşı'nın, zamanla Batı Cephesi'nde bir Türk-Yunan Savaşı'na dönüşmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Diğer cephelerin kapatılmasıyla tüm kuvvetlerin Batı'da toplanmasının
- B) Rusya'nın Osmanlı Devleti'ne yönelik gizli paylaşım anlaşmalarını açıklamasının
- C) Batı bölgesinde bazı Kuvayımiliye yanlılarının TBMM'ye karşı ayaklanmasının
- D) İşgal bölgelerinde azınlıkların yeni devlet kurmak istemesinin
- E) Yunanistan'la Birinci Dünya Savaşı'nda fiilen mücadele edilmemesinin

- 7. Birinci İnönü Savaşı'nın kazanılmasından sonra, Anlaşma Devletleri'nin Londra Konferansı'nı düzenlemesinin aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olduğu savunulabilir?
- A) TBMM Hükümeti'yle Ermenilerin barış yapmasını engellemek istediklerinin
- B) TBMM'nin güçlenmesinden endişe duyduklarının
- C) TBMM Hükümeti'yle İstanbul Hükümeti'ni uzlaştırmak istediklerinin
- D) TBMM'yi tanıma konusunda aralarında görüş ayrılığı olduğunun
- E) Misak-ı Milli'yi tanıdıklarının

■ 2006-1

Çerkes Ethem'in İsyanı

Düzenli ordu birliklerine katılmak istemeyen **Çerkes Ethem**, I.İnönü Muharebesi öncesi isyan etti. Muharebenin kazanılmasından sonra Türk kuvvetleri üzerine yürüdü. Yenilen **Çerkes Ethem** Yunanlılara sığındı. Kuvvetlerinin büyük bir kısmı düzenli ordu birliklerine katıldı.

■ **DUYARSAM UNUTURUM,
GÖRÜRSEM HATIRLARIM,
YAPARSAM ÖĞRENİRİM.**

Konfüçyüs

20 Ocak 1921 Anayasası

- I.inönü Muharebesi'nin kazanılmasından yararlanan Mustafa Kemal hazırlanan Anayasa'yı TBMM' ne kabul ettirmiştir. Bu Anayasa **23 maddeden** ibaret basit bir anayasadır.

- Anayasa , ilk maddesinde Egemenliğin kayıtsız şartsız Türk milletine ait olduğunu, ikinci maddesinde yasama ve yürüme gücünün TBMM' ne ait olduğunu belirtmiştir. Üçüncü maddesi Türkiye Devleti, TBMM tarafından idare edilir, biçimindedir.

- Diğer maddeleri hükümetin kuruluşu ve yetkileri ile ilgili idi. Anayasaya göre, bakanlar **Meclis içerisinde** tek tek seçilecek, **Meclis Başkanı hükümetin başkanı olacaktı.**(4-9 mad.).Diğer maddeleri daha çok **yerel yönetimle** ilgili idi.

***Evlatlarınızı devriniz
için değil, onların
devirleri için
yetiřtiriniz.***

H.z. Ali

Londra Konferansı (21 şubat-12 Mart 1921)

- I.İnönü Muharebesi kazanıldıktan sonra İtilaf Devletleri İstanbul Hükümeti aracılığıyla TBMM'ni **Londra** yapılacak konferansa davet ettiler. TBMM'i doğrudan çağrılmazsa katılmayacağını belirtti. Bunun üzerine doğrudan çağrıldı. **Bekir Sami Bey** başkanlığında bir heyetle gidildi.

- İtilaf Devletlerinin amacı her **iki hükümeti** çağırarak arada **ikilik çıkarmaktı**. Konferans sırasında İstanbul hükümeti temsilcisi **Tevfik Paşa** sözü **TBMM** temsilcisine bırakmıştır.

- Mustafa Kemal konferanstan bir sonuç çıkmayacağını bildiği halde, konferansa İtilaf Devletlerinin; “Türkler barış yanlısı değil” şeklindeki propagandaları önlemek, TBMM’ni ve Türklerin haklılığını dünyaya duyurmak için katılmıştır.

- Londra Konferansı ile İtilaf Devletleri TBMM'ni tanımışlardır. İtilaf Devletleri arasında da görüş ayrılıkları başlamıştır.

Moskova Antlaşması (16 Mart 1921)

- I.İnönü Muharebesi'nin kazanılmasından sonra **Ruslarla Moskova** Antlaşması imzalanmıştır. Yapılan Antlaşmada **Türkiye ile Rusya arasındaki sınır çiziliyordu**. İki tarafta birbirlerinin çıkarlarını zedeleyecek uluslararası girişimlerden uzak kalacaklardı. **Diplomatik alanda birbirlerini destekleyeceklerdi**.

■ Rusya,maddi olarak yardımda bulunacaktı. **Rusya Misak-1**
Milliyi tanıyordu. Çarlık
Rusya'sı ve Osmanlı Devleti
tarafından yapılan antlaşmalar
geçersiz sayılıyordu.

Kapitülasyonların kaldırıldığını
Rusya kabul ediyordu. Batum
Rusya'ya bırakıldı.

Rıza Nur, Yusuf Kemal (Tengirşenk), Ali Fuat (Cebesoy), Georgy Chicherin, Jelal Korkmazov antlaşma koşullarını görüşürken.

- Bu antlaşma TBMM'nin siyasi bir başarısıdır. TBMM siyasi yalnızlıktan kurtulmuştur. Doğu Cephesi güven altına alındığı için , buradaki birlikler batı cephesine kaydırılmıştır. Doğu sınırı büyük oranda çizilmiştir

2012-YGS

11. Sovyet Rusya, Kurtuluş Savaşı sırasında TBMM Hükûmetine sağladığı askerî ve ekonomik yardımlarla Millî Mücadele'ye destek vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin, Sovyet Rusya'nın bu politikasının nedenlerinden biri olduğu savunulamaz?

- A) Anlaşma Devletlerinin Sovyet Rusya ile Türkiye'nin ortak düşmanı olmaları
- B) Türk ve Rus halkları arasında tarihten gelen dostluk bağları
- C) Türkiye'ye sosyalist rejim ihraç etme düşüncesi
- D) Sovyet Rusya'nın uluslararası alandaki yalnızlığı
- E) Anlaşma Devletlerinin Boğazları kontrol etmesini önleme isteği

Yaşamdaki iki hedeften biri, ne istediğini bilmek, ikincisi ise elde edilenle mutlu olmaktır. Sadece akıllı kişiler bu ikinci hususu gerçekleştirirler. L.Smith

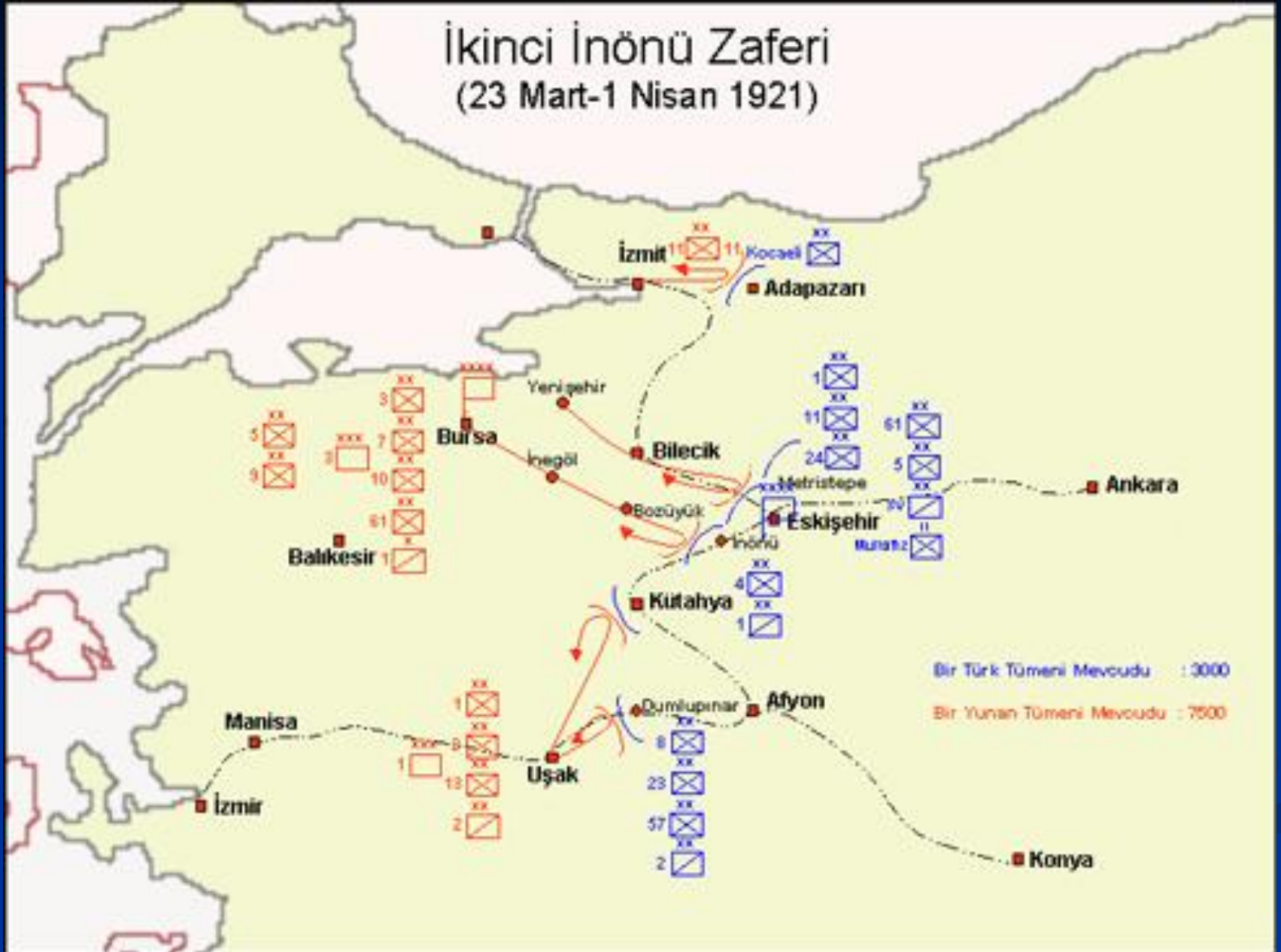
2010/1/1

II. İnönü Muharebesi (23-31 Mart)

I. İnönü Muharebesi'nden sonuç alamayan Yunanlılar, **Londra Konferansı'ndan** bir sonuç alamayan **İngilizlerin** de desteğini alarak tekrar harekete geçtiler. Fakat bu muharebeden de bir sonuç alamadılar. Geri çekilmek zorunda kaldılar.

İkinci İnönü Muharebesi	
Kurtuluş Savaşı Batı Cephesi	
Tarih	23 Mart - 1 Nisan 1921
Bölge	İnönü, Eskişehir
Sonuç	Türk kuvvetlerinin galibiyeti
Taraflar	
 Yunan Krallığı	 Ankara Hükümeti
Kumandanlar	
 Başkomutan General Papulas	 Korgeneral Fevzi Paşa, Tuğgeneral İsmet Paşa

İkinci İnönü Zaferi (23 Mart-1 Nisan 1921)

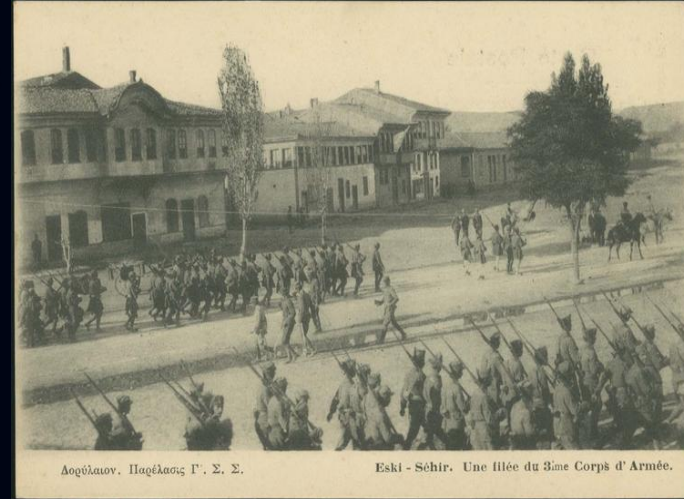
■ II. İnönü

Muharebesi'nin
kazanılması umutları
daha da artırdı. Bu
muharebeden sonra
İtalyanlar Anadolu'dan
çekilmeye başladılar.

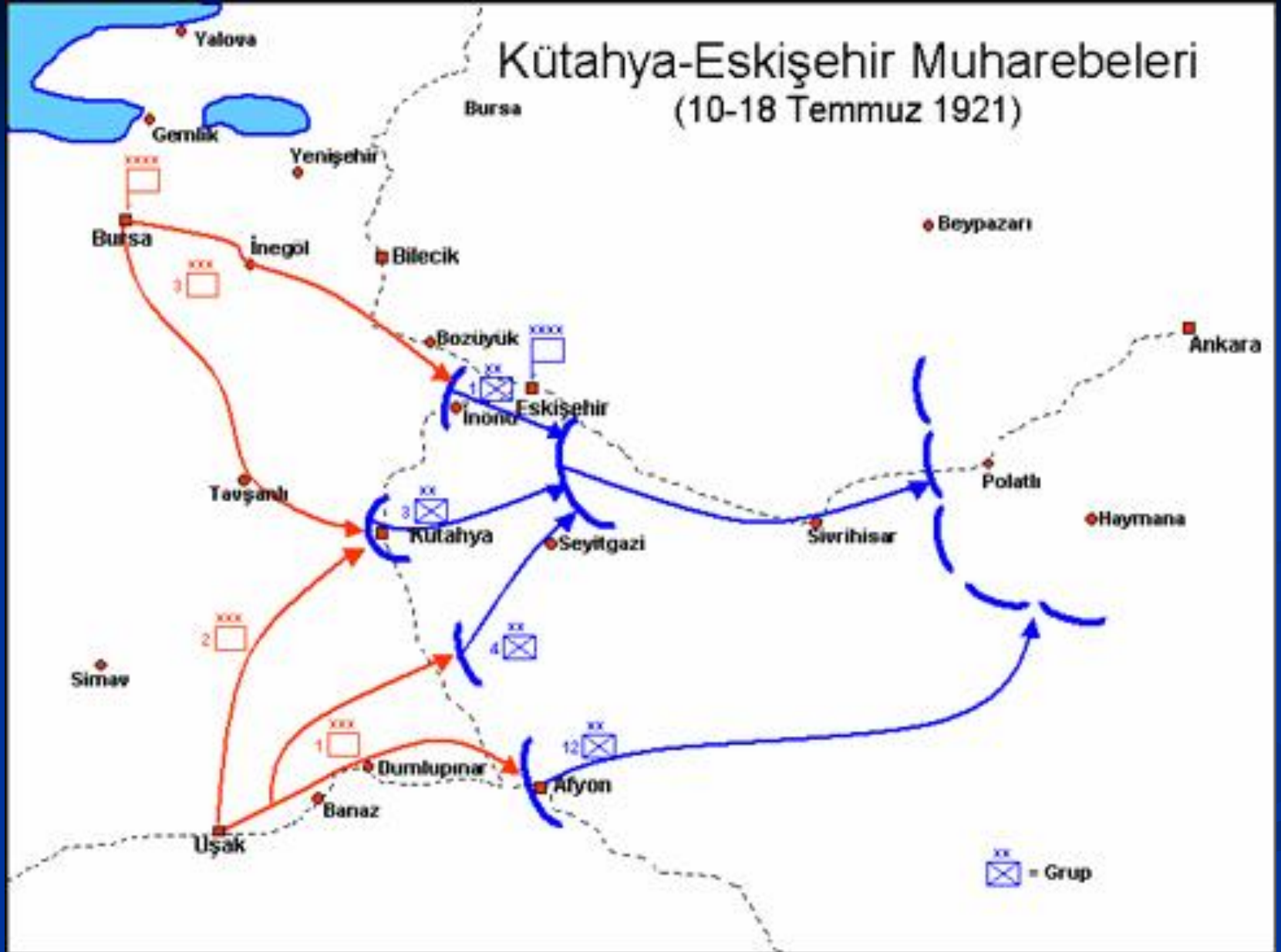

Kütahya-Eskişehir Muharebeleri (10-24 Temmuz)

- Yunanlılar aldıkları takviye kuvvetlerle Temmuz ayında kuzeyden Eskişehir, güneyden Kütahya istikametinde ilerle-meye başladılar. Amaçları Ankara'ya kadar ilerlemekti. Henüz saldırı gücüne ulaşmamış olan Türk kuvvetleri başarılı olamadılar. Cephe durumu ile ilgilenen Mustafa Kemal orduyu Sakarya ırmağının doğusuna çekildi.

Kütahya-Eskişehir Muharebeleri (10-18 Temmuz 1921)

***" Beni güçlendiren başarılarım değil, yenilgilerim
olmuştur."***

SYDNEY POYNTZ

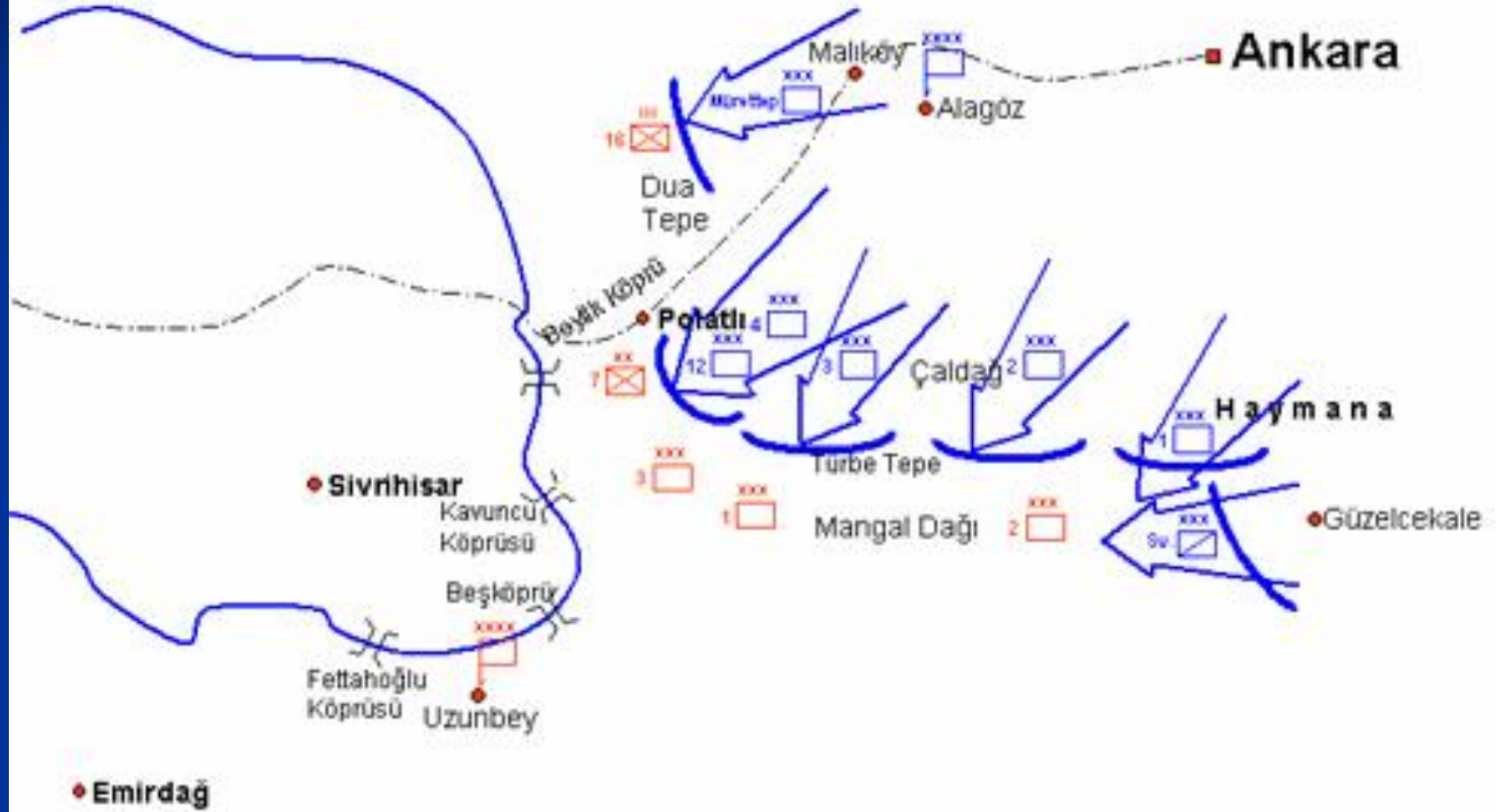

2007/1/1

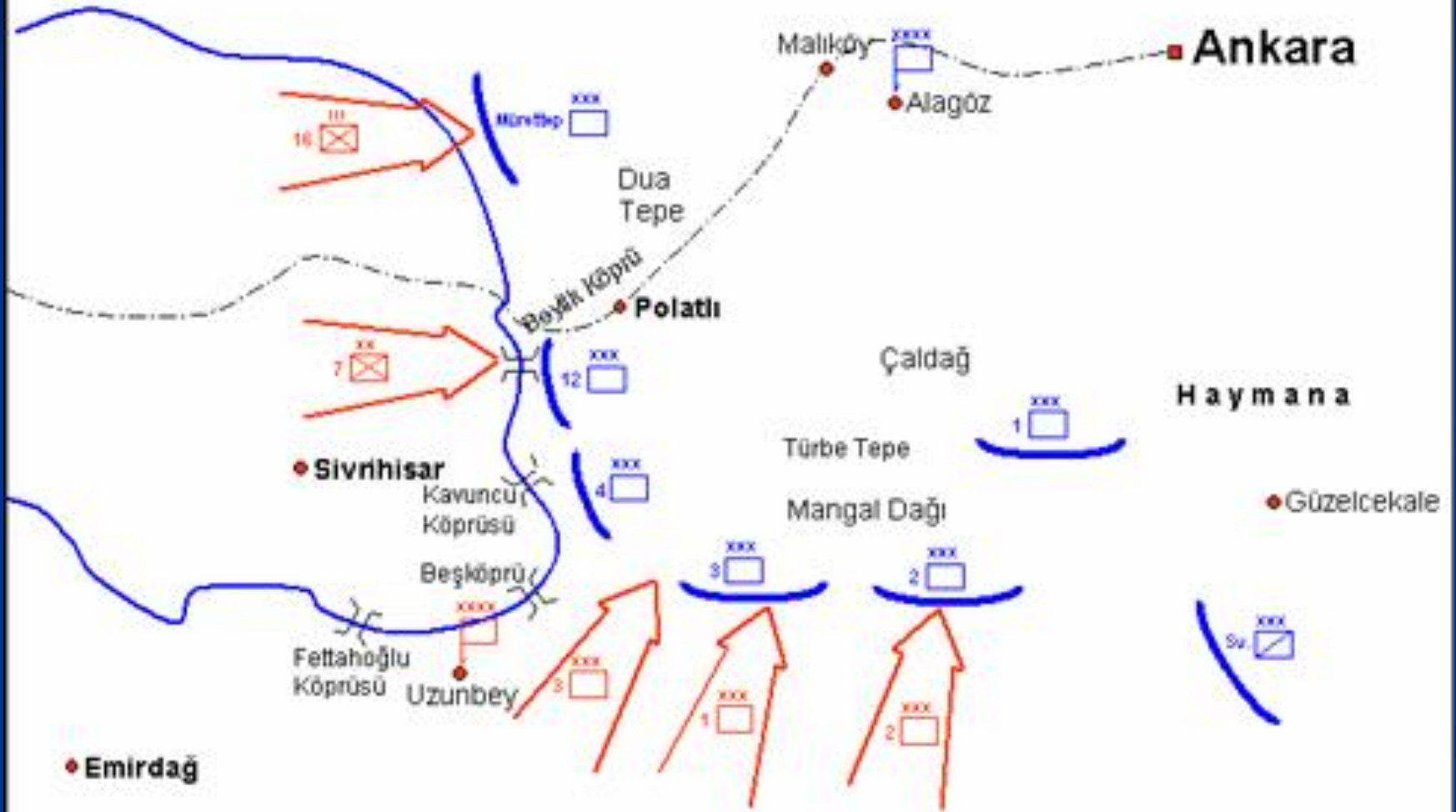
Sakarya Meydan Muharebesi (23 Ağustos-13 Eylül 1921)

Mustafa Kemal'in orduyu **Sakarya ırmağının doğusuna çekmesi** TBMM'nde tartışmalara yol açmış, hatta Meclisin Kayseri'ye taşınması bile gündeme geldi.

Sakarya Meydan Muharebesi (23 Ağustos-13 Eylül 1921)

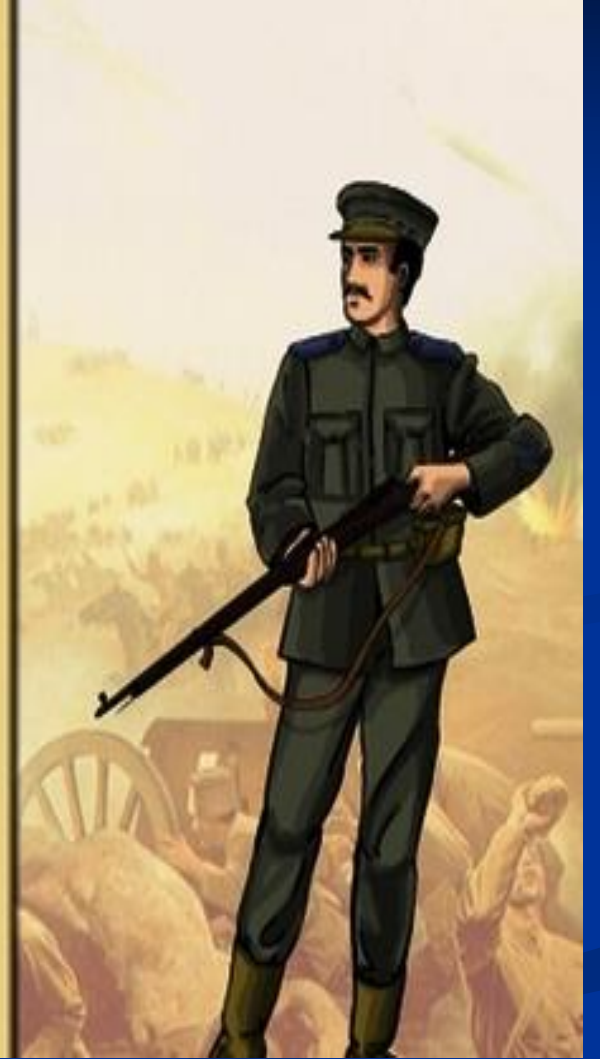

Sakarya Meydan Muharebesi (23 Ağustos-13 Eylül 1921)

Türk ve Yunan Ordularının Sakarya Savaşı Öncesi Durumları

	 Türk	 Yunan
Subay	5401	3780
Er	96 326	120 000
Tüfek	54 572	75 900
M. Tüfek	825	2768
Top	169	268
Hayvan	32 137	3800
Araba	1284	-
Kamyon	-	18
Uçak	2	240

Mustafa Kemal Meclise gelerek bütün sorumlulukları üzerine almış ve Meclisten üç aylık süre ile Başkomutanlık ve Meclisin bütün yetkilerini istedi. 5 Ağustos 1921'de 144 sayılı kanun ile Mustafa Kemal'e üç ay süre ile istediği yetkiler verildi.

- Yukarıda belirtilen yetkileri alan Mustafa Kemal 7-8 Ağustos tarihlerinde **Tekalif-i Milliye** (Milli Yükümlülükler) Emirleri çıkarıldı.

■ **Buna göre;** Her ilçede bir Tekalif-i Milliye komisyonu kurulacak, her aileden birer **çift çamaşır, çorap ve çarık alınacak**, bütün giyim eşyaları , yiyecekler ve teknik araç-gereçlerin **yüzde kırkına**, sahipsiz mallara, taşıt ve binek hayvanlarının **yüzde yirmisine**, silah ve cephane el konulacak. Demirci, marangoz, dökümcü gibi zanaatkarların ordu emrinde kullanılmasına karar verildi.

- Bu emirlerin yerine getirilmesi için de çeşitli yerlere İstiklal Mahkemeleri gönderildi.
- Kütahya-Eskişehir Savaşı'nı kazanan Yunanlılar, bu başarıdan büyük cesaret almışlardı. **Lloyd George** şöyle diyordu: ” **Yunanlıların kazandıkları bu zaferden sonra artık Sevr Barışının hükümleri ile yetinmeleri olanaksızdır**”. Yunan Kralı Kostantin İzmir'e geldi. Hedefleri Milli Mücadelenin merkezi Ankara idi.

- Yunanlılar 14 Ağustos'ta ilerlemeye başladılar.²³ Ağustos'ta çarpışmalar başladı.²² gün,²² gece süren Muharebelerde başarılı olamayan Yunanlılar, Sakarya ırmağının doğusunu boşaltmak zorunda kaldılar.

- Bu zaferin kazanılmasında büyük pay sahibi olan Mustafa Kemal'e Gazilik ve Mareşallik unvanı verildi. 1683'ten beri devam eden geri çekiliş sona erdi. Fransa ile Ankara, Sovyetlere bağlı Gürcistan, Ermenistan ve Azerbaycan ile Kars Antlaşmaları yapıldı. İtilaf Devletleri barış önerilerinde bulundular. Yunanlıların endişeleri artmaya başladı. İngilizler bu zaferden sonra Yunanlılarla tek başlarına kalmışlardır.

2011-YGS

13. Sakarya Savaşı kazanılmasına karşın Yunan ordusunu kesin yenilgiye uğratan Başkomutan Meydan Savaşı'nın yaklaşık bir yıl sonra yapılmasına aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) İtalyanların birliklerini Anadolu'dan çekmeye başlaması
- B) Doğu Cephesi'nde fiili mücadelenin sona ermesinin beklenmesi
- C) Ordunun ihtiyaçlarını karşılamak için Tekâlif-i Milliye Emirlerinin çıkarılması
- D) Türk ordusunun eksiklerinin tamamlanması
- E) Ayaklanan Çerkez Ethem birliklerinin dağıtılması

*"Karanlıktan korkan çocuk ve aydınlıktan korkan
yetişkinden acaba hangisi daha aptaldır ?"*

M. FREEHILL

2007/1/1

Ankara Antlaşması (20 Ekim 1921)

- Güney Cephesi'nde yapılan mücadelelerde başarılı olamayan **Fransa**, İngiltere'nin Almanya ile olan ilişkilerinde yardımcı olmaması ve TBMM'nin **Sakarya Muharebesi'ni** kazanması üzerine TBMM ile barış yapmaya karar verdi.

- Yapılan Ankara Antlaşması ile (Hatay-İskenderun dışında) güney sınırlımız çizilmiştir. Bu antlaşma ile ilk defa İtilaf Devletlerinden bir devletle antlaşma yapılmıştır. İngiltere yalnız kalmıştır

Kars Antlaşması (12 Ekim 1921)

- Sakarya Muharebesi'nden sonra Rusya'nın peyki (bağlı devlet) konumundaki Ermenistan, Gürcistan, Azerbaycan ile Kars Antlaşması imzalandı. Böylece Doğu sınırı kesinlik kazandı.

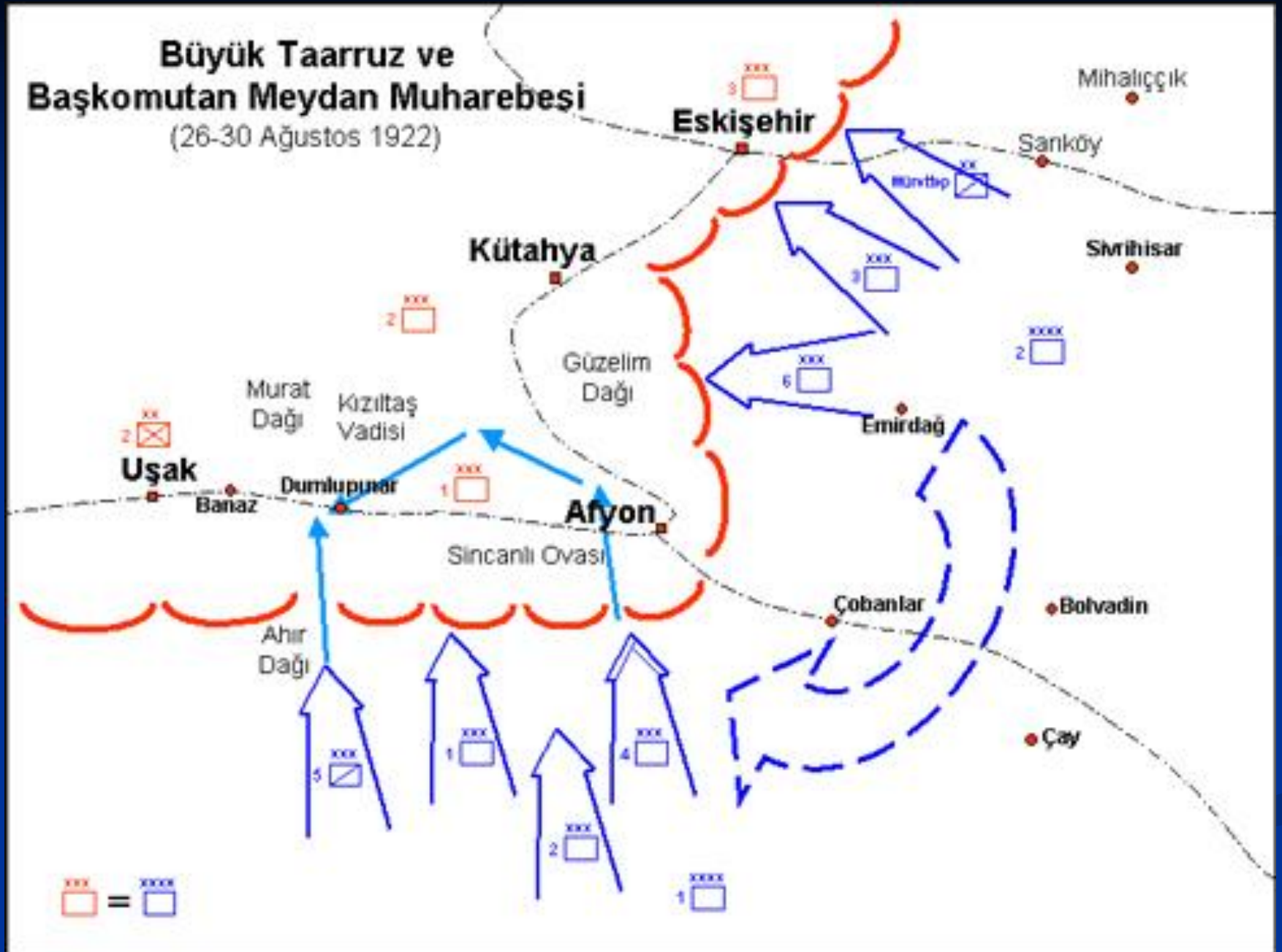
Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi (26 Ağustos-18 Eylül 1922)

■ Mustafa Kemal, Sakarya

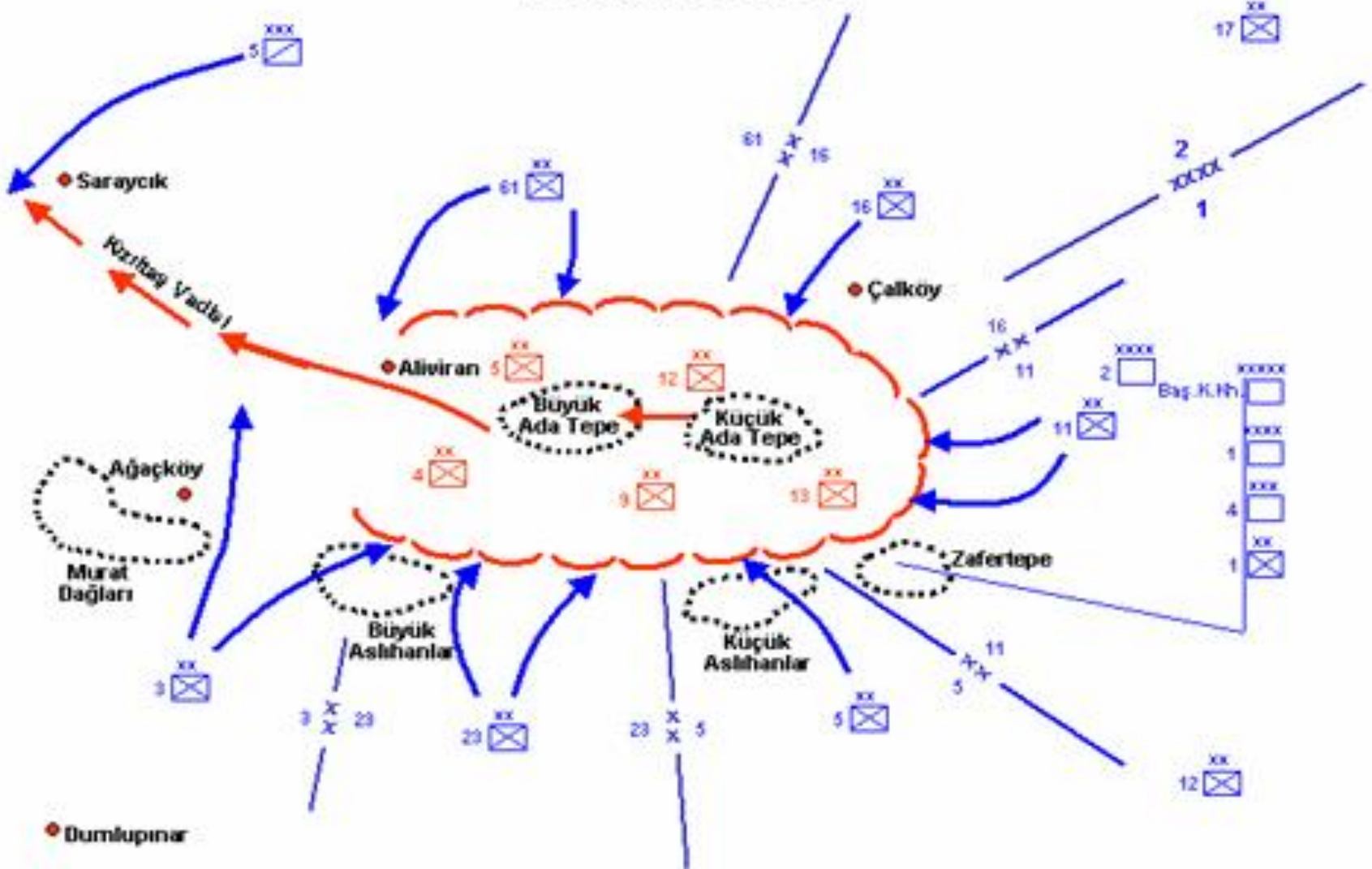
Muharebesi'nden sonra büyük bir hazırlık içerisine girdi. Ordu sayıca ve techizatça güçlendirildi. **Orduya yeni alımlar yapıldı.** **Subaylar yetiştirildi.** Doğudaki ve güneydeki birlikler batıya kaydırıldı. **İstanbul'daki cephaneliklerden silah kaçırıldı.** Rusya'dan silah yardımı sağlandı. **Taarruz eğitimine önem verildi.**

Büyük Taarruz ve Başkomutan Meydan Muharebesi (26-30 Ağustos 1922)

Başkomutan Meydan Muharebesi (30 Ağustos 1922)

■ Atatürk, 6 Ağustos'ta

Akşehir'deki Batı Cephesi

karargahına giderek

komutanlarla görüştü.

Ağustos ayı içerisinde taarruza

karar verildi. 20 Ağustos'ta

yapılan toplantıda 26 Ağustos

taarruz günü olarak kabul

edildi.

Büyük Taarruz öncesinde Mustafa Kemal ve komutanları Türk Ordusunu teftiş etmiştir.

■ Türk ordusu 26 Ağustos sabahı top atışları ile birlikte taarruza başladı. Afyon istikametinde gelişen Türk taarruzu sonucunda Yunan kuvvetleri 30 Ağustos günü Dumlupınar mevkiinde çember içerisine alınarak büyük oranda tahrip edildi.

Bu muharebeye, Mustafa Kemal yönettiği için
Başkomutanlık Meydan Muharebesi adı verilmiştir.
Kaçan Yunanlılar geçtikleri şehirleri yakıp yıktılar.
Türk kuvvetleri **9 Eylül'de İzmir'** e girdi. **18 Eylül'de**
Anadolu'da Yunan kuvveti kalmadı.

30

**AĞUSTOS
ZAFER BAYRAMI
KUTLU OLSUN**

BÜYÜK İŞLERİ YALNIZ BÜYÜK MİLLETLER YAPAR

Mustafa Kemal Atatürk

Mudanya Mütarekesi (11 Ekim 1922)

Büyük Taarruz'da Yunan kuvvetlerini etkisiz hale getiren Türk kuvvetleri Çanakkale ve İstanbul boğazlarına doğru ilerlemeye başladı. Bunun üzerine İngiltere ilerleyiş devam ederse karşı konulacağını belirtti. **Mustafa Kemal** zafer kazanmış bir ordunun önünde duramayacağını belirtti.

Ayrıca böyle bir harekette bulunursa Rusya'nın da savaşı gireceği tehdidinde bulundu. İngiltere, sömürgelerinden yardım alamaması, İtalya ve Fransa'nın desteğini kaybetmesi ve kamuoyunun savaş maktan bıkmaması dolayısıyla daha fazla direnemedi ve Mudanya'da Ateşkes görüşmelerinin yapılmasına razı oldu.

- İngiliz, Fransız, İtalyan ve Türk temsilcilerinin katılımıyla Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalandı. Yunanılar daha sonra imzaladılar

- **Bu ateşkese göre; 14/15 Ekim gecesi** ateşkes yürürlüğe girecek, Yunan kuvvetleri **Doğu Trakya'yı** hemen boşaltmaya başlayacak ve **15 gün** içerisinde burayı boşaltmış olacak, **30 gün** içerisinde de Türklere teslim edilecekti. **8000 kişilik** bir Türk jandarma birliği bu bölgeye geçecek ve güvenliği sağlayacaktı.

- İtilaf Devletleri bu bölgede devir teslim işleri için 7 taburluk bir kuvvet bulunduracaktı. Bu birlik Doğu Trakya'nın Türklere teslim edilmesinden 30 gün sonra geri çekileceklerdi. Türk silahlı kuvvetleri, barış imzalanıncaya kadar Doğu Trakya'ya geçemeyecekler, Çanakkale'de ve Kocaeli'de saptanan çizgide bulunacaklardı.

■ 19 Ekim 1922

tarihinde,

Başkomutanlık

Olağanüstü Temsilcisi

atanan **Refet Bele**

büyük gösterile ve

sevinç çıgllıkları ile

İstanbul'a girdi.

■ **Mudanya Mütarekesi**, yeni Türk bir başarısıdır.
Sevr Antlaşmasını geçersiz kılmış, Lozan
Antlaşmasına ortam hazırlamıştır. **Böylece yeni
Türk Devleti, I.Dünya Savaşının ezici
sonuçlarından sıyrılmış**, milletimizi devletlerarası
eşit haklara sahip kılan bir varlık durumuna
sokuyordu.

Saltanatın Kaldırılması (1 Kasım 1922)

- Lozan Konferansı'na İstanbul hükümetini de çağıran İtilaf Devletleri ikilik yaratmaya çalışıyordu. İstanbul hükümetinin de konferansta nasıl davranılacağı konusunda **Mustafa Kemal'den** bilgi istemesi, Mustafa Kemal'i kızdırdı. Bu gelişmeler Mustafa Kemal' e saltanatı kaldırma fırsatı verdi.

- 1 Kasım 1922 tarihinde verilen kararla saltanat halifelikten ayrılarak kaldırıldı. İstanbul'un işgal tarihi olan 16 Mart 1920'den itibaren saltanatın kalkmış olduğu kabul edildi. 17 Kasım'da Padişah Vahidettin (VI.Mehmet) ülkeyi terketti.

Lozan Antlaşması (24 Temmuz 1923)

- Konferansa gitmeden önce delegelerden, **Kapitülasyonlar ve Ermeni yurdu** konusunda kesinlikle taviz verilmemesi istenmiştir.

- 12 Kasım'da toplanması gereken Konferans; ancak 20 Kasım'da toplanmıştır. Konferansta bazı sorunlar kolaylıkla çözüldü. Bazı konularda ise anlaşma sağlanamadı. Bunlar şunlardır; Edirne'nin bir mahallesi olan Karaağaç Mudanya Konferansı'nda geçmediği için verilmek istenmiyordu.

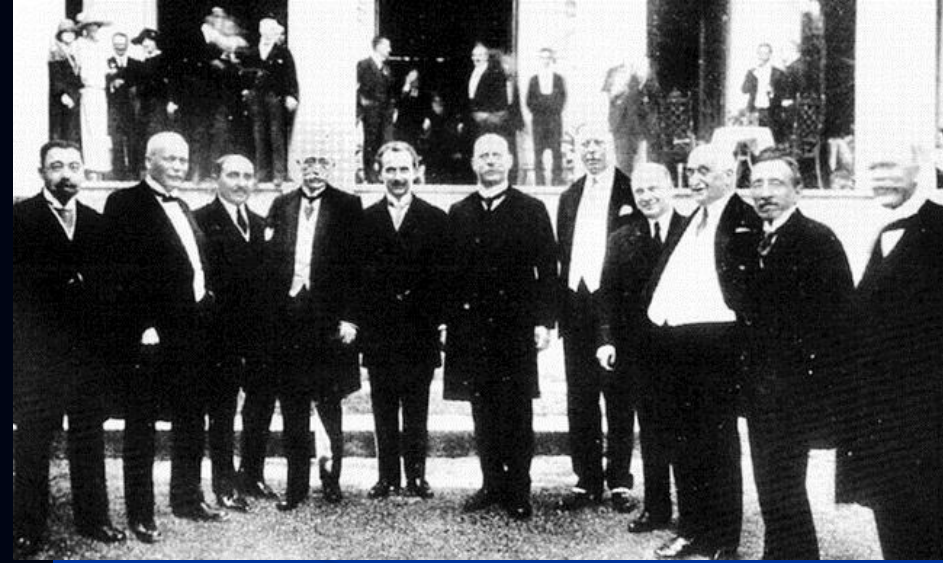
- Boğazlarda İtilaf Devletleri denetleme hakkı istiyorlardı, İngiltere **Musul**'u vermek istemiyordu, **Borçlar konusu** çözülemiyordu, **Savaş tazminatı isteniyor**, Yunanistan'ın ise ödemeyeceği belirtiliyordu, **Azınlıkların** haklarını denetlemek istiyorlardı, **Kapitülasyonların** devamını istiyorlardı.

- Bütün bu konularda antlaşma sağlanamadığı için 4 Şubat'ta konferans kesildi. Bu sırada Türk ordusu, Boğazlar, Trakya ve Musul üzerine gerekirse harekete geçmek için hazırlandı. Durum gergindi. Yoğun diplomatik temaslar sonucunda görüşmeler 23 Nisan 1923'te tekrar başladı. Sonuçta 24 Temmuz 1923'te antlaşma imzalandı.

- Lozan Antlaşması 143 maddeden ibarettir. Önemli esasları şunlardır:

Sınırlar:

- **Suriye Sınırı:** Fransızlarla yapı-lan Ankara Antlaşması ile çizilen sınırdır.
- **Irak Sınırı:** Irak sınırı İngiltere ile 9 ay süresince çözülecekti.

■ **Batı Sınırı:** Mudanya Konferansı ile çizilen Meriç nehri idi. Bozcaada , Gökçeada ve Tavşan adaları dışında kalan adalar Yunanistan'a bırakıldı. Rodos ve Oniki ada İtalyanlara bırakıldı.

SEVR (10 AĞUSTOS 1920) VE LOZAN (24 TEMMUZ 1923) ANTLAŞMALARINA GÖRE SINIRLAR

- **Kapitülasyonlar:** Kapitülasyonlar tamamen kaldırıldı.
- **Azınlıklar:** Bütün azınlıklar Türk vatandaşı sayıldı. Batı Trakya'daki Türklerle, İstanbul'daki Rumlar dışında Türkler ve Rumlar karşılıklı yer değiştirecekti.

- **Savaş Tazminatı:** Yunanistan savaş tazminatı karşılığı olarak **Karaağaç**'ı bize bırakıyordu.
- **Devlet Borçları:** Osmanlı Devleti'nden kalan borçlar Osmanlı Devleti'nden ayrılan devletlere pay ediliyordu. Türkiye borçlarını **Fransız Frangı** veya **Türk parası** cinsinden verecekti.

- **Boğazlar:** Boğazlar Türkiye'nin başkanlığında oluşturulan **Boğazlar komisyonu** tarafından idare edilecekti. Boğazların **20 km'lik** mesafesi **silah-sızlandırılıyor ve askersizleştiriliyordu.**

Boğazlardan **barış zamanında** savaş ve ticaret gemilerinin geçişi serbestti.

- (Karadeniz'e kıyısı olan devletlerden herhangi bir devletin donanmasından daha büyük bir donanma geçemeyecek).Türkiye, savaş anında tarafsız ise, ticaret ve savaş gemilerine yine serbest, savaşıan devlet ise, tarafsız gemilere yine serbest, düşman gemilerine istediğı gibi davranabilir. Aynı kurallar uçaklar için de geçerlidir.

■ **İstanbul'un Boşaltılması:** Lozan

Antlaşması'nın TBMM tarafından

onaylanmasından altı hafta sonra İstanbul

İtilaf Devletleri tarafından boşaltılacaktı.

- (2 Ekim 1923'te İtilaf Devletleri İstanbul'u boşalttılar)

■ **Lozan Antlaşması**, Türk Devleti için büyük bir başarıdır. Bu barışla, **genç Türk Devleti** uluslar arası düzende eşit haklara sahip, tam bağımsız ve özgür olma niteliğini **kazanmıştı**. Misak-ı Milli büyük oranda gerçekleştirilmiştir.

2012-YGS

12. Millî Mücadele Dönemi'nde bir İngiliz tarihçinin "Yenilmiş, parçalanmış bir ulusun, bu harabe içinden ayağa kalkması ve dünyanın en büyük ulusları ile tam eşit şartlar içinde karşı karşıya gelmesi ve Büyük Savaş'ın bu galiplerini dize getirerek her istediğini kabul ettirmesi şaşılabilecek şeydir." diyerek tanımladığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gümrü

B) Lozan

C) Moskova

D) Ankara

E) Kars

- Lozan Barışı bilhassa şu noktalardan eleştirilmektedir. Rum Patrikhanesinin ülke dışına çıkarılamaması, Ege adalarının, Musul'un ve Batı Trakya'nın alınamaması.

İkinci Türkiye Büyük Millet Meclisi

Birinci Türkiye Büyük Meclisi Nisan ayında kendisini feshetme kararı aldı. Yeniden seçimler yapıldı. Genelde Müdafa-i Hukuk grubu üyeleri seçimleri kazandılar. 11 Ağustos 1923 tarihinde yeni Meclis görevine başladı. İlk icraatı Lozan Antlaşması'nı onaylamak oldu (23 Ağustos 1923).

CUMHURİYETE NASIL KAVUŞTUK?

Birinci Dünya Savaşı

Mondros Ateşkes Antlaşması

Kurtuluş Savaşı

Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı (19 Mayıs 1919)

Genelgeler

Kongreler

Cepheler

Barış Dönemi

TBMM'nin Açılışı
23 Nisan 1920

Amasya Genelgesi
4 Haziran 1919

Mudanya Ateşkes Ant.
11 Ekim 1922

Lozan Barış Ant.
24 Temmuz 1923

Doğu Cephesi

Güney Cephesi

Batı Cephesi

Ermenilerle
Gömrü
Antlaşması
1920

Fransızlarla
Ankara
Antlaşması
1921

I. İnönü
Savaşı
10 Ocak
1921

II. İnönü
Savaşı
31 Mart
1 Nisan
1921

Sakarya
Meydan
Savaşı
13 Eylül
1921

Büyük Taarruz ve
Başkomutanlık
Meydan
Muharebesi
26-30 Ağustos
1922

Erzurum
Kongresi
23 Temmuz
1919

Sivas
Kongresi
4 Eylül
1919

- **60.** Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra Türkiye'deki yabancı okulların binalarındaki dini izlerin ve işaretlerin kaldırılmasına karar verilmiştir.
- **Yalnız bu bilgiye dayanarak,**
- I. yabancı okullarda öğrenim görme isteğinin değişmediği,
- II. eğitim ve öğretimin devletin denetiminde olduğu,
- III. Türk kültürünün gelişmesine gereken önemin verildiği
- **sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I, II ve III

2005

- **11.** Lozan Antlaşması'nda yeni Türk adliyesini düzenlemek için birkaç yabancı uzmanın 5 yıl süreyle Türkiye'de görevlendirilmesi; ancak Türk Hükümeti'nin, bu uzmanların önerilerini dikkate almak zorunda olmaması esası kabul edilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Egemenlik haklarının gözetildiğini
- B) Hukuk alanında birlik olmadığını
- C) Her konuda uzmana gereksinim olduğunu
- D) Uzmanların görev sürelerinin uzatılabildiğini
- E) Her alanda düzenleme yapılması gerektiğini

■ **2006-1**